

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

v tomto čísle našeho periodika nabízíme empirické studie zkoumající různé oblasti psychologické praxe, využívající různý metodologický design i jednotlivé postupy. Mně osobně taková pestrost baví a mimo jiné ukazuje, jak nevyčerpatelné jsou náměty k psychologickému zkoumání. Co můžete očekávat konkrétněji?

Autorky **Jana Nezkusilová**, **Monika Hricová** a **Margita Mesárošová** seznamují se zajímavým výzkumným šetřením zaměřeným na pomáhající profese. Název jejich příspěvku *Miera starostlivosti o seba, vnímaného stresu a celkovej pracovnej spokojnosti, jako aj vťahy medzi nimi u pomáhajúcich pracovníkov poskytujúcich sociálne služby* sice hodně napovídá o jeho obsahu, ale přesto trochu doplním. Autorky vycházejí z předpokladu, že vykonávání pomáhající profese se pojí s určitou mírou prožívání stresu. Otázkou je, jak se tato skutečnost promítá do pracovní spokojenosti. Ve výzkumné studii porovnávají náhodně vybrané pomáhající profesionály poskytující sociální služby na Slovensku (N = 729) s americkými normami ve srovnatelných skupinách. Slovenští a američtí respondenti se nelišili v míře prožívaného stresu (Škála vnímaného stresu, Cohen, Kamarck, Mermelstein, 1983), avšak celková sumarizovaná pracovní spokojenost (Dotazník pracovní spokojenosti, Spector, 1985) byla průměrně nižší ve slovenské populaci. U sledované skupiny se autorky zaměřily na míru vykonávaných aktivit péče o sebe (Dotazník VSS2, Lichner, Halachová, Lovaš, 2018). Výsledky ukazují, že celková vyšší míra péče o sebe souvisí s vyšší mírou pracovní spokojenosti a nižší mírou prožívaného stresu. Proč asi tomu tak je už napoví autorky článku.

Další příspěvek se zaměřil na pracovní pozici všeobecné sestry. Autorky **Marie Zítková** a **Miroslava Kyasová** v článku s názvem *Osobnostní typologie studentů v kontextu budoucí role všeobecné sestry* sledují plnění pracovní role všeobecné sestry, ve které předpokládají vysokou náročnost na osobnost jedince i kvalitu profesionální přípravy. Cílem výzkumu bylo zjistit osobnostní předpoklady studentů k plnění pracovní role všeobecné sestry. Soubor respondentů byl tvořen studenty oboru Všeobecná sestra v období 2013–2018. Mezi testovací nástroje byl zařazen test MBTI® (Myers Briggs Type Indicator) a Belbinův test týmových rolí. K jakým výsledkům autorky došly, přehledně uvádí příspěvek sám, ale předpokládají, že pro zkoumané respondenty bude zvolená práce uspokojivá a mohou v ní být úspěšní.

Asi je více těch, kteří si alespoň občas rádi sednou k obrazovce a podívají se na nějakou pohádku. **Mojmír Sedláček** však ve svém příspěvku přesvědčil, že pohádka je velmi

vhodný materiál pro zkoumání veskrze psychologických témat – kupříkladu hodnot a jejich působení na děti. Text *Hodnoty ve filmových pohádkách* se zaměřil na filmové pohádky a jejich socializační roli při předávání hodnot. Právě pohádky jsou totiž nositelem hodnot a jejich prostřednictvím se děti učí rozlišovat různé způsoby chování a vztahování ke světu. Film jakožto médium je obecně oblíbený a filmové pohádky jsou velmi sledované. Vlastní empirický výzkum spočíval v obsahové analýze šestice vybraných československých či českých pohádek. Autor zjistil řadu zajímavých dat – kupříkladu uvádí, že starší pohádky jsou hodnotově výraznější a pro dětského diváka tudíž výchovnější, zatímco ty novější se spíše orientují na zábavnost a fúzi žánrů.

Kateřina Šrahůlková ve svém příspěvku nazvaném *Ukázka psychoterapie* – dívka s Aspergerovým syndromem sleduje klientku ($N = 1$) a mapuje postup psychoterapeutické práce s dívkou s Aspergerovým syndromem a mimořádným intelektovým i uměleckým nadáním. Pěkně popisuje čtyřletou terapeutickou práci s dnes již devítiletou dívkou a zaměřuje se na zvraty a klíčové momenty terapie až po aktuální charakter terapie. Ocenila jsem, že jsou uvedeny postupy užitečné při společné práci, stejně jako metody, které se jevíly v kontextu popisované čtyřleté práce jako neužitečné. Nesmírně zajímavá kazuistika.

Na závěr je pak možné doporučit Vaší pozornosti prostřednictvím recenze odbornou publikaci *Sociální psychologie – Teorie, metody, aplikace*. V této publikaci editoři **Jozef Výrost**, **Ivan Slaměník** a **Eva Sollárová** nabízejí široký přehled informací, čerpající z jejich předchozích knih, zásadním způsobem však inovovaný a doplněný.

Rádi bychom uvedli i Váš příspěvek ať už v podobě přehledové studie, empirického šetření, kazuistického charakteru nebo příkladu dobré psychologické praxe. Těšíme se na každý takový.

doc. PhDr. Ilona Gillernová, CSc.
předsedkyně redakční rady PpP
<https://doi.org/10.14712/23366486.2020.5>